

Theatermaker Fred Delfgaauw: 'Wéér het kind met vragen'

Het wordt een bijzonder jaar voor Fred Delfgaauw: in september viert hij het 20-jarige bestaan van zijn Theater Peeriscoop. „En dan zit ik ook nog eens 35 jaar in het vak.”

Delfgaauw begint volgende week aan een theatertoernee met zijn nieuwe soloprogramma Paradijsvogels. Maar ondertussen speelt hij ook nog enkele keren De Wachtkamer van de Liefde. Ook een soloprogramma. Bij het schrijven ervan deed hij inspiratie op bij zijn theatervrienden. Onder hen bekende namen zoals Hans Dorresteijn, Paul van Vliet, Freek de Jonge en Sjaak Bral.

„Voor Paradijsvogels putte ik inspiratie uit mijn jeugd. Vooral uit het straatje in Den Haag waar ik geboren ben. De mensen daar hadden iedereen zo hun eigen ideeën over geloof. Ieder had zijn eigen levenswijsheden en ze woonden gewoon naast elkaar. Ze stonden elkaar niet naar het leven zoals vandaag de dag vaak gebeurt. Op het moment dat blijkt dat er sprake is van anders denken, blijft dat vaak niet zonder consequenties. Zeker als het gaat om geloof en politiek. Mensen zijn allemaal in holen gaan zitten.”

Op het moment dat blijkt dat er sprake is van anders denken, blijft dat vaak niet zonder consequenties. Zeker als het gaat om geloof en politiek. - Fred Delfgaauw

Streng in de leer

Het houdt Delfgaauw persoonlijk regelmatig bezig. „Ik begrijp het niet. Er is wat mij betreft niets mis met geloof, zo lang je het maar niet zeker weet.” Hij maakte van dichtbij mee waartoe verschil in denken kan leiden. Zijn ouders beleefden het geloof elk op hun eigen manier. Zijn vader was streng in de leer. Zijn moeder juist niet.

„Het leidde tot spanningen. Die ervaringen van toen speelden ook mee bij het schrijven van Paradijsvogels. Ik ben daarin weer het kind dat op zijn dertiende uit het raam klom en de straat opging. Dat uit het raam klimmen is echt gebeurd. Ik ben op een dag inderdaad via het raam het huis uitgegaan. De bewoners in het straatje van Paradijsvogels zijn geromantiseerd. Al zijn er wel degelijk raakvlakken met de mensen die er destijds leefden.”

Delfgaauw stelt hen vragen zoals een kind die zou stellen. Het is de rode draad in de voorstelling. „Weet je wat het mooie is van kinderen: die stellen pure vragen. Persoonlijk heb ik de vraag altijd interessanter gevonden dan het antwoord. Dat is nog steeds zo.”

Weet je wat het mooie is van kinderen: die stellen pure vragen - Fred Delfgaauw

Ook jeugd vrienden keren terug in zijn stuk, zoals zijn vriend Mark. Die had het album Jesus Christ Superstar van Tim Rice en Andrew Lloyd Webber, wat in 1970 verscheen. „Ik vond het geweldig. Mark en ik genoten. Mijn vader niet... Hij brak die elpee nog net niet in stukken. En mijn moeder suste.”

Mark is in Paradijsvogels het symbool geworden voor de goedheid. „En door die goedheid is hij in het gekkenhuis beland. Op eigen verzoek overigens, om zich tegen zichzelf te beschermen. Hij wil alleen maar goed doen.”

Groeien

In de visie van Delfgaauw is er weinig ruimte voor dit type mensen in de wereld van vandaag de dag. „De karakters in Paradijsvogels zijn allemaal stukjes van mezelf. Deze voorstelling heb ik ook niet zo maar even geschreven. Het idee was er al lang, maar het moest langzaam rijpen en groeien.”

De voorbije maanden speelde hij try-outs. En zoals eigenlijk altijd het geval is blijft de Gorcumse theatermaker polijsten en schaven. Zo staat hij vandaag in Veghel, de laatste try-out voor de première in Haarlem.

Stiekem hoopt hij dat deze solovoorstelling het succes van De Wachtkamer van de Liefde gaat evenaren. In zijn eigen Peeriscoop speelde hij die voorstelling maar liefst twaalf keer. „Veel vaker dan ik oorspronkelijk van plan was. Na die twaalf voorstellingen was er nog een wachtlijst met zo'n zestig mensen. Daarom speel ik begin mei De Wachtkamer van de Liefde voor de allerlaatste keer. Daarna gaat de deur echt dicht.”

De karakters in Paradijsvogels zijn allemaal stukjes van mezelf - Fred Delfgaauw

Het doet hem overigens goed dat de interesse vanuit zijn eigen stad voor zijn werk is gegroeid. Dat was twintig jaar geleden wel anders. De interesse in zijn werk straalt uit naar theatermakers die hij vanuit zijn Productiehuis Peeriscoop begeleidt. „Mensen komen naar hen kijken omdat ik hen onder mijn vleugels heb genomen. Dat is toch hartstikke mooi!”

Een van hen is Ida van Dril, een poppenspeelster die Delfgaauw al enkele jaren begeleidt. Ze had vorige week zondag de première van haar nieuwe programma De Rattenvanger. „In de Theaterkrant kreeg ze vier sterren. Daar ben ik echt trots op”, zegt Delfgaauw. Ook Esmay Usmany en Eva van den Bosch behoren onder anderen tot zijn protegés.

Hbo-onderwijs

Peeriscoop gaat in de toekomst waarschijnlijk ook deel uitmaken van het hbo-onderwijs dat momenteel in Gorinchem wordt ontwikkeld. „Je moet daarbij denken aan een post-academische opleiding voor mensen die hebben gestudeerd aan een van de theaterscholen in ons land. In die opleiding staat het cultureel ondernemerschap vooral centraal. Ik ben in gesprek met mensen uit het onderwijs die al actief zijn om hbo-opleidingen naar Gorinchem te halen.”

Wie zijn brood wil verdienen als zelfstandig theatermaker moet volgens Delfgaauw vandaag de dag meer kunnen dan schrijven en spelen alleen. „Je moet een echte ondernemer zijn en dat is niet eenvoudig. Ik weet er zelf alles van. Alleen heb ik dat al doende moeten ontdekken. Ook die kennis wil ik graag delen.”

Paradijsvogels, première vrijdag 26 januari Stadsschouwburg Haarlem. Speellijst op www.delfgaauw.nl.